

Ratastie 1 ja Vuorentaan koulu

Asianumero: HML/1957/10.02.03.01/2024

Kaava nro 2647

VUOROVAIKUTUSRAPORTTI

Kaavaprosessin aikaiset palautteet ja niiden vastineet

KÄYNNISTYSVAIHE

Vuorentaan koulun kaavamuuotos on tullut vireille kaavoituskatsauksessa 2024. Ratastie 1:n kaavamuuotos on tullut vireille maankäytön suunnittelujohtajan käynnistämispäätöksellä 8.10.2024.

LUONNOSVAIHE

Valmistelu- eli luonnosvaiheen aineisto oli nähtävillä 20.11.2025 – 3.12.2025, josta tiedotettiin kuulutuksella 19.11.2025 Kaupunkiutisissa sekä kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla. Viranomaisilta ja verkostonhaltijoilta pyydettiin lausunnot, naapureita tiedotettiin kirjeitse.

Lausunnon antoivat HS-Vesi, Vammaisneuvosto, Vanhusneuvosto, Hämeen ELY-Keskus ja Kaupunginmuseo. Loimua Oy ja Hämeen liitto vastasivat lausuntopyyntöön toteamalla, että heillä ei ole lausuttavaa asemakaavamuutoksesta.

HS-Veden lausunto kaavaluonnoksesta

HS-Veden lausunto koski kaava-alueen ulkopuolisia VU- ja VK-alueita. Alueille ehdotettiin osoitettavaksi johtorasitteet niiden läpi sijoittuvien vesihuoltoverkostojen kohdalle.

Vastine:

VU- ja VK-alueet eivät ole kaava-aluetta. VK-alueelle ei ole osoitettu rakennusoikeutta, joten tälle alueelle ei ole tarpeen merkitä johtorasitetta.

Vammaisneuvoston lausunto kaavaluonnoksesta:

Asemakaavamuutosta käsiteltiin esteettömyystyöryhmän lausuntokokouksessa 9.12, johon osallistui vammaisneuvoston jäseniä. Vammaisneuvostolla ei ollut erityistä lausuttavaa hankkeesta. Kokouksessa nousi esiin lähivirkistysalueen vähäinen pieneneminen asemakaavamuutoksen seurauksena, joten toivottiin, että ulkoilumahdollisuudet alueen lähiympäristössä kuitenkin säilyisivät. Hyvänä asiana pidettiin Vuorentaan koulun pysäköinti- ja saattoliikennealueiden rakentumista.

Vastine: Kaavamuutoksella vahvistetaan jo vallitseva nykytilanne. Muutos VL-alueeseen on vähäinen, ja ulkoilumahdollisuudet säilyvät kaavamuutoksesta huolimatta.

Vanhusneuvoston lausunto kaavaluonnoksesta:

”Vanhusneuvosto kiittää mahdollisuudesta kommentoida kaavaa ja toteaa, että kaavamuutoksissa on huomioitu maisemallisuus, koulun saattoliikenteen turvallinen sujuvuus ja asuinmukavuus. Neuvostolla ei ole huomautettavaa kaavaan tässä vaiheessa.”

Vastine: Lausunossa ei esitetä muutoksia kaavaratkaisuun. Lausunto merkitään tiedoksi.

Kaupunginmuseon lausunto kaavaluonnoksesta:

”Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Suunnittelualue kuuluu maakunnallisesti merkittävään Vuorentaan rakennettuun kulttuuriympäristöön (MRKY). Vuorentaan koulun suunnitteli Georg Jägerroos yhdessä Tauno Salon kanssa ja se valmistui vuonna 1956. Koulurakennuksen viereen rakennettiin opettajille asuinrakennus, joka valmistui vuonna 1957. Koulurakennus purettiin kaava-alueelta vuonna 2021, mutta alueelle jäänyt opettajien asuinrakennus muodostaa edelleen osan entisestä koulurakennusten ryhmästä.

Kanta-Hämeen alueellinen vastuumuseo esittää, että kaavan selostuksen kohtaa 2.2.2 *Yleiskaava*, jossa mainitaan yleiskaavan 2035 mukainen alueelle kohdistuva suojelumerkintä (suojeltava rakennus tai rakennusryhmä), tulee selventää. Vastuumuseo täsmentää, että kyseisessä suojelumerkinnässä on kyse rakennusryhmästä, johon on kuulunut Vuorentaan koulu *sekä opettajien rakennus*, joista opettajien rakennus on vielä olemassa.

Kantakaupungin yleiskaavassa (2035) kyseinen koulurakennusten ryhmä – mukaan lukien opettajien asuinrakennus - on saanut merkinnän *suojeltava rakennus tai rakennusryhmä. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden, täydennysrakentamisen ja muiden alueella tehtävien toimenpiteiden tulee olla sellaisia, että alueen rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja/tai maisemakuvallisesti arvokas luonne säilyy.*

Kaavaselostuksessa opettajien asuinrakennuksen arvoa ei ole käsitelty. Rakennuksen merkitys osana suojeltua kokonaisuutta jää huomiotta, eikä kaavaluonnos sisällä sitä turvaavia kaavamääräyksiä. Rakennuksen arvot tulee näin ollen selvittää asemakaavatasoisella rakennusinventoinnilla.

Lisäksi vastuumuseo huomauttaa, että asemakaavan muutosta laadittaessa tulee ottaa huomioon yleiskaavan suojelumääräykset ja varmistaa, ettei uusi asemakaava ole näiden vastainen. Kanta-Hämeen alueellisella vastuumuseolla ei ole muuta huomautettavaa rakennetun kulttuuriympäristön tai maiseman osalta kaavan luonnosvaiheeseen.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Asemakaavamuutoksen alueelta ei entuudestaan tunneta muinaismuistolain (295/1963) suojaamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita. Kaava-alueen länsipuolella, toisella puolen Marssitietä, sijaitsee kiinteä muinaisjäännos Vuorentaka (muinaisjäännosrekisteritunnus 1000013958, historiallinen kyläpaikka). Vuorentaan historiallinen kylä on sijainnut peltoaukion keskellä, noin 200 m Härkätiestä kaakkoon. Ensimmäiset maininnat kylästä ovat vuodelta 1440. Vuoden 1539 maakirjassa kylä on antanut nimensä neljänneskunnalle, ja tuolloin kylässä on ollut kahdeksan taloa.

On mahdollista, että kylätonttia on säilynyt myös Marssitien itäpuolella. Asemakaavaa koskevat muutokset alueen aikaisempaan kaavaan verrattuna ovat kuitenkin hyvin pie-nialaisia ja muutoksen tarkoituksena on vahvistaa jo vallitseva nykytilanne suunnittelu-alueella. Mikäli historiallista kylätonttia on säilynyt Marssitien itäpuolella, on se todennä-köisimmin pohjoisempaa VL-merkityllä lähivirkistysalueella, mihin ei ole kaavassa osoi-tettu maankäyttöisiä muutoksia. Vastuumuseo ei tässä tapauksessa edellytä arkeologista inventointia paikalla.

Kanta-Hämeen alueellisella vastuumuseolla ei ole huomautettavaa kaavamuu-tokseen ar-keologisen kulttuuriperinnön osalta.”

Vastine:

Kaavaselostuksen kohtaan *2.2.2 Yleiskaava* selvennettiin, että yleiskaavassa suojeltu rakennusryhmä tarkoittaa sekä purettua koulurakennusta että opet-tajien rakennusta.

Kaavamuu-toksen tarkoituksena on ainoastaan tarkentaa kaava vastaamaan jo alueella vallitsevaa nykytilannetta. Alueella on voimassa melko tuore ase-makaava nro 2587, joka on hyväksytty 16.8.2021, ja joka on laadittu voimassa olevan yleiskaavan valmistumisen jälkeen. Edellä mainitun asemakaavamuu-toksen laadinnan yhteydessä kyseessä olevan rakennuksen arvot on tutkittu, eikä tämän johdosta ole todettu tarpeelliseksi suojella rakennusta asemakaa-vamerkinnoin. Kaavan yleismääräyksissä rakennus on kuitenkin suositeltu säilytettäväksi, ja tämä määräys on jätetty myös nyt laadittavaan asemakaa-vamuutokseen. Lisäksi rakennuksen arvot on tutkittu vuonna 2020 laadi-tussa Hämeenlinnan koulurakennusten inventoinnissa (J. Mettälä).

Vuorentaan koulun alueella voimassa olevan asemakaavan selostuksessa on todettu, että yleiskaavassa suojeltaviksi osoitetut rakennukset ovat ulkoasul-taan pääosin hyvin säilyneitä ja edustavat tyypillistä 1950-luvun kouluarkki-tehtuuria, mutta rakennukset eivät kuitenkaan ole erityisen edustavia tai eri-tyisiä muiden saman aikakauden koulurakennusten joukossa.

Luonnosvaiheen kaavaselostuksessa on kuvaus rakennuksesta. Ehdotusvaiheeseen tätä kuvausta ja rakennuksen arvoja hieman tarkennettiin. Lisäksi lähteisiin luonnosvaiheessa merkitty tarkempi selvitys (Hämeenlinnan koulurakennusten inventointi, J. Mettälä) rakennuksen rakennushistoriallisista arvoista ja niiden suhteesta muihin kaupungin 1950-luvun koulurakennuksiin lisättiin ehdotusvaiheessa kaava-aineiston erillisiin liitteisiin.

ELY-Keskuksen lausunto kaavaluonnoksesta:

”Kaavaan tulee liittää asianmukaiset rakennettua ympäristöä koskevat tiedot ja kuvaus arvoista sekä arvioida onko vielä jäljellä olevalla 1950-luvun koulumiljöön osalla sellaisia arvoja, jotka tulisi huomioida asemakaavassa.

Muilta osin ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa hankkeesta.”

Vastine:

Kaavamutoksen tarkoituksena on ainoastaan tarkentaa kaava vastaamaan jo alueella vallitsevaa nykytilannetta. Alueella on voimassa melko tuore asemakaava nro 2587, joka on hyväksytty 16.8.2021. Edellä mainitun asemakaavamutoksen laadinnan yhteydessä alueella sijaitsevan pienemmän, ennen opettajien asuinrakennuksena toimineen rakennuksen arvot on tutkittu, eikä tämän johdosta ole todettu tarpeelliseksi suojella rakennusta asemakaavamerkinnoin. Kaavan yleismääräyksissä rakennus on kuitenkin suositeltu säilytettäväksi, ja tämä määräys on jätetty myös nyt laadittavaan asemakaavamutokseen. Lisäksi rakennuksen arvot on tutkittu vuonna 2020 laaditussa Hämeenlinnan koulurakennusten inventoinnissa (J. Mettälä).

Alueen voimassa olevan asemakaavan selostuksessa on todettu, että yleiskaavassa suojeltaviksi osoitetut rakennukset ovat ulkoasultaan pääosin hyvin säilyneitä ja edustavat tyypillistä 1950-luvun kouluarkkitehtuuria, mutta rakennukset eivät kuitenkaan ole erityisen edustavia tai erityisiä muiden saman aikakauden koulurakennusten joukossa.

Luonnosvaiheen kaavaselostuksessa on kuvaus rakennuksesta. Ehdotusvaiheeseen tätä kuvausta ja rakennuksen arvoja hieman tarkennettiin. Lisäksi lähteisiin luonnosvaiheessa merkitty tarkempi selvitys (Hämeenlinnan koulurakennusten inventointi, J. Mettälä) rakennuksen rakennushistoriallisista arvoista ja niiden suhteesta muihin kaupungin 1950-luvun koulurakennuksiin lisättiin ehdotusvaiheeseen kaava-aineiston erillisiin liitteisiin.

EHDOTUSVAIHE

täydentyy.